

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 076 «підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за освітньою програмою

«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»

на тему:

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО СЕКТОРУ

(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ОК РАДУГА»)

Виконавець:

студент факультету ФЕУП

Фукарева Діана Сергіївна

(прізвище, ім'я, по-батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Грінченко Раїса Володимирівна

(прізвище, ім'я, по-батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Житлово-комунальний сектор відіграє ключову роль у забезпеченні комфортних умов життя населення та підтриманні належного рівня благоустрою територій. Водночас, діяльність підприємств цього сектору часто супроводжується низкою проблем, зокрема зношеністю інфраструктури, нестачею фінансування, низьким рівнем енергоефективності та недостатньою якістю надання послуг. Постійні зміни в законодавстві, економічні виклики та зростаючі вимоги споживачів змушують підприємства цієї сфери шукати шляхи вдосконалення своєї діяльності та підвищення ефективності управлінських процесів.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю модернізації підходів до управління компаніями житлово-комунального господарства, підвищення їхньої фінансової стабільності та вдосконалення системи взаємодії зі споживачами. У зв'язку з цим важливим є аналіз існуючих проблем у роботі підприємства та розробка рекомендацій щодо їх усунення.

Метою роботи є розробка напрямів удосконалення діяльності підприємств житлово-комунального сектору на прикладі ТОВ «ОК Радуга».

Для досягнення поставленої мети в роботі передбачено вирішення таких завдань:

- дослідити історію появи та розвитку вітчизняного житлово-комунального сектору;
- виявити особливості функціонування підприємств житлово-комунальної сфери;
- визначити сучасні напрямки удосконалення діяльності компаній житлово-комунальної сфери;
- надати характеристику ТОВ «ОК Радуга» та його поточного стану;
- здійснити аналіз основних техніко-економічних показників ТОВ «ОК Радуга»;
- виявити основні недоліки та проблеми в діяльності ТОВ «ОК Радуга»;
- запропонувати можливі напрями удосконалення діяльності ТОВ «ОК Радуга»;
- обґрунтувати доцільність запропонованих напрямів удосконалення діяльності ТОВ «ОК Радуга».

Об'єктом дослідження є процес вдосконалення діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «ОК Радуга», яке функціонує у сфері обслуговування житлового сектору.

Предметом дослідження сукупність теоретичних і практичних аспектів вдосконалення діяльності підприємств житлово-комунального сектору.

У процесі дослідження було застосовано низку методів, зокрема: абстрактно-логічний – для узагальнення теоретичних положень і надання висновків; метод системного аналізу – з метою дослідження взаємозв'язків у системі управління обслуговуючої компанії; графічний і табличний – для наочного представлення статистичних даних і змін показників у динаміці;

метод порівняльного аналізу – для оцінювання динаміки показників підприємства за певний період.

Інформаційною основою дослідження стали: звітність та інша внутрішня документація ТОВ «ОК Радуга»; нормативно-правові акти, що регулюють діяльність підприємств житлово-комунального сектору; статистичні дані Державної служби статистики України; підручники, посібники, монографії, публікації в періодичних виданнях та Інтернет-джерела.

Практичне значення дослідження полягає у можливості застосування запропонованих заходів на підприємстві для покращення його діяльності, підвищення рівня задоволеності споживачів та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів та висновків, які викладені на 80 сторінках машинописного тексту. Загальний обсяг роботи становить 86 сторінок. Робота ілюстрована 12 таблицями та 13 рисунками. При написанні роботи було використано 50 літературних джерел.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні засади функціонування підприємств житлово-комунального сектору»** розглянуто історію появи та розвитку вітчизняного житлово-комунального сектору; виявити особливості функціонування підприємств житлово-комунальної сфери; визначити сучасні напрямки удосконалення діяльності компаній житлово-комунальної сфери.

У другому розділі **«Аналіз діяльності ТОВ «ОК РАДУГА»** проаналізовано поточний стан ТОВ «ОК Радуга»; здійснено аналіз основних техніко-економічних показників ТОВ «ОК Радуга»; виявлено основні недоліки та проблеми в діяльності ТОВ «ОК Радуга».

У третьому розділі **«Шляхи покращення діяльності ТОВ «ОК РАДУГА»** запропоновано освітні ініціативи як чинник інновацій в управлінні підприємства житлово-комунального сектору; запровадження цифрового майданчика (застосунку) як інструменту вдосконалення діяльності ТОВ «ОК Радуга».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Житлово-комунальна сфера є однією з найважливіших складових національної економіки, що безпосередньо впливає на якість життя населення, соціальну стабільність і добробут суспільства. Підприємства, які надають житлово-комунальні послуги, виконують критично важливі функції – забезпечують населення водопостачанням, водовідведенням, тепlopостачанням, утриманням житлового фонду, вивезенням побутових відходів та іншими сервісами, без яких неможливе повноцінне існування в

урбанізованому середовищі. Проте в умовах сучасних викликів, серед яких – економічна нестабільність, зростання вартості енергоресурсів, війна, масова міграція населення, руйнування інфраструктури та обмеженість бюджетного фінансування – підприємства

2. Функціонування житлово-комунального господарства зумовлене рядом специфічних технологічних та економічних характеристик, які безпосередньо впливають на формування і розвиток соціально-економічних відносин у галузі. Особливості виробничих процесів, висока капіталомісткість, залежність від енергоресурсів, монопольна структура багатьох послуг, а також регульований характер цін створюють унікальне середовище, що потребує особливих підходів до управління, фінансування та організації взаємодії між усіма учасниками системи ЖКГ.

3. У контексті глибоких соціально-економічних змін, децентралізації та підвищення вимог споживачів до якості послуг, житлово-комунальні підприємства стикаються з необхідністю переосмислення підходів до своєї діяльності. Низька ефективність, застарілі технології, високий рівень зношеності інфраструктури та обмежені фінансові ресурси потребують системного оновлення як управлінських, так і виробничих процесів у галузі. Сучасні напрями вдосконалення діяльності сфер житлово-комунального господарства базуються на комплексному підході, який поєднує модернізацію інфраструктури, підвищення фінансової стабільності, впровадження енергоефективних і екологічно сталих рішень, а також удосконалення системи управління і сервісного обслуговування. Реалізація цих напрямів забезпечує не лише покращення якості надання послуг та зниження витрат, а й сприяє сталому розвитку громад, підвищенню довіри споживачів і залученню інвестицій.

4. Основним видом діяльності ТОВ «ОК Радуга» є 81.10 «Комплексне обслуговування об'єктів». Цей клас включає надання комплексу допоміжних послуг у приміщеннях клієнта. Ці послуги включають загальне прибирання приміщень, догляд за ними, усунення сміття, забезпечення охорони та безпеки, доставку пошти, прання та суміжні послуги допоміжного характеру.

5. Аналіз показників свідчить про зростання чистого доходу підприємства, проте динаміка прибутковості демонструє негативну тенденцію за рахунок зростання витрат на 1 грн. реалізованої продукції. Щодо показників ефективності використання різних ресурсів, то на підприємстві за останній рік відбулося зростання продуктивності праці, в т.ч. за рахунок збільшення фондоозброєності. Проте фондовіддача скорочується, так само негативну тенденцію до збільшення має коефіцієнт оборотності, що вимагає розробки та реалізації певних заходів.

6. Однією з ключових проблем є обмежене фінансування, що негативно впливає на можливість проведення ремонтних робіт, модернізацію комунальних систем та оновлення обладнання. Наступною проблемою компанії є недостатня ефективність управління. Організація роботи підприємства потребує вдосконалення, оскільки застарілі підходи до

управління призводять до низької продуктивності. Ще однією з проблем є зношеність житлового фонду та інфраструктури. Багато будинків та інженерних мереж, які обслуговує підприємство, мають високий рівень зношеності. Це призводить до частих аварій, великих витрат на ремонт та незадоволення мешканців.

7. Першим з запропонованих шляхів покращення діяльності аналізованого підприємства є активізація процесу проходження різноманітних освітніх програми для працівників та мешканців, які є ключовим чинником успішного функціонування житлово-комунального господарства в умовах сучасних викликів. Підвищення рівня обізнаності щодо енергоефективних рішень, цифрових інструментів управління та екологічно відповідального поводження з ресурсами сприяє формуванню культури спільної відповідальності за стан будинку і території. Для керівництва та персоналу це забезпечує розвиток управлінських компетенцій, здатність впроваджувати інновації й підвищувати якість послуг, а для мешканців – розуміння прав, обов'язків і активну участь у прийнятті рішень. Таким чином, освітні програми є не лише засобом підвищення кваліфікації, а й інструментом сталого розвитку місцевої громади.

8. Одним з заходів, спрямованих на вирішення зазначених проблем є цифровізація його діяльності. Зокрема створення цифрового застосунку, оскільки на глобальному вимірі цифрові технології стали ключовим інструментом для забезпечення прозорості, ефективності, стабільності послуг, а також – для підвищення рівня довіри між мешканцями та обслуговуючими організаціями. Запровадження цифрової платформи дозволить суттєво скоротити адміністративні витрати, автоматизувати фінансові процеси, запровадити персоналізований підхід до кожного мешканця, а головне – забезпечити своєчасність та якість послуг. На тлі війни, нестабільного доступу до ресурсів, енергетичних ризиків і міграції населення, цифрові інструменти є не просто бажаним, а необхідним компонентом адаптивної системи управління нерухомістю.